

Karolina Idrisová

Na konci začátek

 GRADA®

Karolína Idrisová

Na konci začátek

 GRADA

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Na konci začátek

Karolina Idrisová

Vydala Grada Publishing, a. s.
U Průhonu 22, Praha 7
jako svou 4769. publikaci

Odpovědný redaktor Lukáš Kovář
Sazba Eva Grillová
Návrh a grafická úprava obálky Michal Němec
Počet stran 128
První vydání, Praha 2012

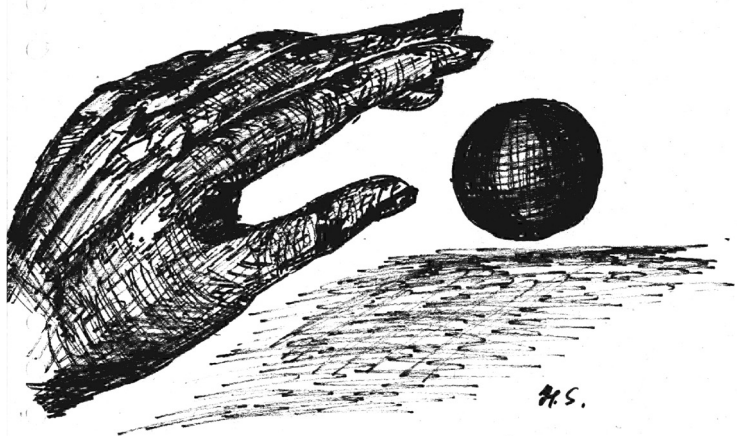
© Grada Publishing, a. s., 2011
Ilustrace v knize © Hanka Skallová

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

ISBN 978-80-247-4378-3 (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-7923-2 (PDF)
ISBN 978-80-247-7924-9 (EPUB)

OBSAH

PROLOG – ONA	7
I. ONA	11
II. ON	53
III. ONA	87
EPILOG – ONA	119

Prolog — ona

KONEC

Paprsky nového dne se plížily za mými očními víčky. Snažily se, dotíraly, šimraly. Hladily mé smysly. Cítila jsem jejich jemné doteky, které přinášel náznak začínajícího léta. Vnímala jsem příslib tepla na mé pokožce. Do nocí zastřené mysli se prodralo vědomí hlubokého nádechu, nesoucí v sobě nezaměnitelné teplo jasného rána. Položila jsem se do pomalého pohybu svého hrudníku, který klesal v rytmu výdechu. Další pohyb hrudníku vyslal dech do končetin mého těla. Vnímala jsem pozemskou tíhu, která se dotkla mých chodidel a otřela se o chladnou temnotu v každém kloubu a zákoutí mého těla. Cítila jsem nutkání přidat se k radostnému rannímu cvrlikání za okny mé ložnice. Pokusila jsem se pohnout očními víčky. Zelené zdi mé ložnice se koupaly v zlatavém světle červnového pondělního rána. Do škvírky mezi má nateklá víčka nemilosrdně, bolestivě zaútočilo denní světlo. Podlehla jsem reflexu a s úlevou jsem se oddala únavě, kterou vyvolal nepatrný pokus o procitnutí a kterou nevypudil celonoční spánek. Opět jsem propadla do hluboké ochranné samotové propasti, ve které přestala existovat fyzická tíha, tak nenesitelně svazující. Rozplynula se tíživá prázdnota, kterou jsem důvěrně poznávala, doprovázená věčným vyčerpáním, utvrzovaná ztrátou víry v jakékoliv lidské počínání. Byla jsem ochotna setrvat ve věčné tmě spánku.

Z dále do mé mlhou zastřené mysli pronikl zvuk budíku. Pokusila jsem se ho naslepo nahmatat a umlčet. Někde v hloubi mé mysli

se náhle vynořilo zoufalství z nezadržitelného příchodu nového dne a všeho, co s ním možná přijde. Propast velkého neznáma se plíživě, hrozivě přibližovala. Obešla mé zavřené oči a pronikla do středu mého těla. Byl to strach, který vibroval v okolí mého žaludku? Byla to vlna prožitého poznání, která ho sevřela? Náhlá vlna nevolnosti mě vymrštila do sedu z postele. Nejistě jsem položila chodidla na dřevěnou podlahu. Zadržela jsem dech, přivřela oči před jasným rá- nem a silou vůle jsem se vzepřela. Podařilo se mi udržet svoji váhu na vlastních nohou a dojít do koupelny. Stále napůl v bezvědomí jsem se naklonila nad záchodem a odevzdaně čekala na nevyhnu- telné. Navzdory nezaměnitelným pohybům v mém žaludku ale nic nepřišlo. Opatrně jsem přitiskla svoje čelo na chladný povrch mod- rých kachliček na zdi, bolestně vnímajíc svůj přetrhaný dech. Potře- bovala jsem si odpočinout. Představa, že bych si lehla na chladivou podlahu v koupelně, byla lákavá. Zhluboka jsem se nadechla, opět zadržela dech a pobídla své nohy, aby mě dovedly do měkké náruče gauče v obývacím pokoji. Zabořila jsem se do něj celou svou váhou. Uvítila jsem tu nenasytnou prázdnotu, která se pohotově přihlásila o moji mysl a tělo. Nechala jsem se jí pohltit. Cítila jsem její chtivé prsty, jež se mě chopily. Neodolala jsem jejímu vábení nabízejícímu jediný únik před nesnesitelným zmatkem mého fyzického a vnitř- ního bytí, navyšujícího se s každou sekundou, kterou jsem trávila na tomto světě. Nevzpouzela jsem se té nicotné prázdnotě, jejíž tem- notu jsem již důvěrně znala. Tonula jsem hlouběji, dokud jsem ne- narazila na přívětivé dno. Hodlala jsem tam zůstat.

Minuty, hodiny, dny? Mohla to být pouhá sekunda.

Ucítila jsem chladný dotek na mém čele.

...jsi nemocná...

Z dále ke mně dolehl povědomý hlas.

„Nech mě být,“ odpověděla jsem. Nejspíš jsem ale nevydala ani hlásku, neboť doteky na mém čele a tváři neustávaly.

Další pokus otevřít oči do ostrého denního světla. Zahlédla jsem svoji maminku. Matně jsem si uvědomila její příjezd. Bylo to včera? Další příliv pozvolných vzpomínek z mého návratu ze zahraničí zpět do Prahy se náhle zatřásl. S překvapením jsem zjistila, že se pode mnou hýbe gauč. Hlas mojí maminky se opět jal něco říkat. Vníkala jsem pouze pohyby jejích úst. Její hlas se ztrácel někde v dáli za mou snahou se přimknout svou váhou na gauč. Znepokojil mě její pohled. Proč se na mě tak dívala? Řekla mi: „vydrž“? Proč?

Vztáhla ke mně svoji ruku. Ucítla jsem opět její chladivý dotek na mé tváři a čele. Chystala jsem se otevřít ústa, abych ji ujistila, že jsem v pořádku, když se naplno vrátilo moje vědomí a spolu s ním jsem pocítla zimu. Netřásl se gauč. Nekontrolovatelně se třásl celé moje tělo.

Stlačila jsem rty a stiskla čelisti k sobě.

Vší silou, kterou jsem byla schopna vydat, jsem se opět přitiskla do gauče, abych zastavila ten chlad, který hlodal v každém záhybu mého těla. Někde mezi tmou, která si podřídila můj zrak a těžkým balvanem, který se položil do středu mého těla, jsem se pokusila nalézt cestu ke vzduchu v mých plicích. Zmocnil se mě strach. Nešlo to. Někde v dáli jsem zaslechla útržky slov. Další hlasy.

„... nevím, co mám dělat ... mohla jsem to včera tušit ...“

Ucítla jsem na svém těle přítomnost jemného, chladivého povrchu. Došlo mi, že mě do něčeho balí.

Zvonek a další hlasy.

„...díky, že jsi přijela. Už včera, když dorazila z cesty, byla divná...“

Zaslechla jsem svoje jméno.

„...to je v pořádku, slyšíš? Budeš v pořádku!...“

Chtěla jsem tomu hlasu, který jsem určitě znala, přitakat. Chtěla jsem ho ujistit, že to se mnou není tak zlé, že se nemusí ničeho obávat. Chystala jsem se odpovědět, ale nenalezla jsem schopnost otevřít svoje ústa, vydat hlásek. Náznak vnějšího světa se opět ponořil do tmy.

I. Osa

ROZCHOD

„Vypadáš dobře.“

„Vždy jsi byl dobrý lhář.“

„To bolí.“

„To je v pořádku.“

Ticho.

V mé odpovědi nebyl náznak zlosti. Myslela jsem to vážně.

Michal se na mě zadíval. Cítila jsem nevyřčený otazník. Opětovala jsem jeho pohled. Zahlédla jsem nepatrný stín, který se přenesl přes jeho průzračné modré oči. Bylo to znepokojení? Obava? Možná to byla pouhá hříčka odpoledního světla, které proudilo skrz klenuté okno, proti němuž se usadil v mém tanečním studiu.

Zhluboka jsem se nadechla, abych utlumila pocit nervozity, který začínal kroužit okolo mého žaludku. Upřeně jsem opětovala pohled muže, bez kterého se neobešlo několik let mého života. Seděl přede mnou, vyčkával. Obě paže, jejichž tíhu a rysy jsem důvěrně znala, měl volně položené na svých stehnech. Po mé poslední odpovědi nepatrně sklopil bradu a přivřel oči. Ticho pokračovalo.

„Chybíš mi,“ řekl mi dnes ráno do telefonu, bez pozdravu a bez potřeby zjistit, jestli na druhé straně doopravdy jsem. Kdysi se mi po této větě zastavil dech. Po nějaké době, kdy mezi námi vznikl milenecký vztah, jsem se této větě pravidelně zasmála. On by utrousil poznámku, že příště si toto vyznání odpustí, když ho neumím řádně ocenit. Naoko by dělal uraženého a já bych s vnitřním napětím če-

kala na další větu, doufajíc, že tento hovor potrvá co nejdéle a vyústí v jeho návrh, že by mě rád viděl.

„Chybíš mi,“ zopakoval ještě jednou do telefonu a škádlivě dodal, „ty mě nechceš vidět?“

Otálela jsem s odpovědí. To ráno jsem se po dlouhé absenci poprvé vydala do svého tanečního studia, navzdory protestům mé maminky. Poté, co se v péči lékařů uzdravilo mé tělo, jsem se potřebovala soustředit na studio. Na řešení jeho další existence. Jeho otázka mě zaskočila. Vše bylo najednou jinak. S překvapením jsem si začala uvědomovat, že nevím, jestli se s Michalem chci setkat. Vlastně se mi s ním nechtělo ani mluvit. Kam se poděl pocit vnitřního jiskření, který mě pronásledoval od prvního momentu, kdy jsme se potkali? Ten povznášející pocit, kdykoliv se konečně ozval, aby mi oznámil, že se můžeme vidět. Ten pocit náhle nabytého, leč prchavého štěstí se bez rozloučení a varování vytratil. Tak náhle a nepozorovaně, jako před několika lety přišel.

„Chybíš mi,“ zopakoval ještě jednou, potřetí.

Hlavou mi náhle bleskla odpověď, kterou jsem spolkla a hledala společensky přijatelnější, neutrální reakci. Pokoušela jsem se zastavit proud svých myšlenek, jejichž spouští byl on sám. Pečlivě jsem v duchu pro sebe odříkávala každou slabiku: Proč-mi-voláš-právě-teď-když-se-konečně-snažím-normálně-fungovat? Jestli-jsem-ti-chyběla-mohl-ji-za-mnou-přijet-do-nemocnice-kde-jsem-před-měsícem-strávila-celý-týden. Mohl-ji-přijet-za-mnou-domů-kde-jsem-strávila-další-týdny-v-rekonvalescenci. Mohl-ji-mi-zavolat-napsat...

Silou nádechu jsem zastavila neutuchající proud, který se ve mně spustil. Nemělo to cenu. Navzdory textovým zprávám, které jsem mu z nemocnice poslala, neuznal za vhodné se mi celých následujících pět týdnů ozvat.

Nadále jsem svírala svůj telefon a nesmyslně se do něj pokusila usmát. Víím, co by mi řekl.

Nelíbilo by se to tvé mamince, kdybych za tebou přišel. Řekl by to chlácholivým hlasem rodiče nad rozmary svých rozmazlených potomků. A měl by pravdu. Moje maminka, která na nějaký čas přesídlila do mého bytu v hlavním městě, aby na mě po nemoci dohlédla, by neměla radost. S Michalem se potkali pouze dvakrát a stačilo jí to.

Zasloužila by sis hodnotnější vztah, opatrně tehdy shrnula svoje pocity.

„Vypadáš opravdu dobře,“ přerhul nit mých vzpomínek. Po-
usmál se spokojeně. Po několika minutách ticha se opět chopil kontroly nad vývojem konverzace mezi námi. Sledovala jsem, jak se pohodlně zavrtěl na pohovce a natáhl nohy. Poté na mě upřel pohled a natáhl mým směrem svoji pravici. Opětovala jsem jeho pohled a hledala v něm odezvu vnitřní prázdnoty, která mě každou vteřinou pohlcovala.

Dorazil dnes za mnou v 15 hodin, o půl hodiny později než bylo domluveno, se širokým úsměvem a zářícím sebevědomím, oděný do modré sportovní košile, která obepínala jeho vypracovanou hrud. Trpělivě jsem čekala u dveří, než přejde dvůr a projde vstupní halou činžovního domu, kde se již několik let nacházelo mé taneční studio. Nepostrádala jsem nutkání vyběhnout mu vstříc, zavrtat svoji hlavu do oblaku kořeněného parfému na jeho hrudníku a nechat se unést jeho nadšením a bezstarostným šarmem, tak nakažlivým, že veškeré moje vlastní myšlenky by přestaly existovat. On byl stále takový, jaký byl vždy, opakovala jsem si v duchu a potlačovala nechuť pokračovat v tomto setkání. To já jsem se změnila! Poodstoupila jsem od vstupních dveří do studia a vyčkávala, až vejde dovnitř. Proti svému zvyku jsem se k němu nenatáhla. Na chvíli se na mě zadíval, zaváhal, ale vzápětí opět probleskl jeho bezstarostný úsměv. Věděla jsem, co přijde. Na rtech jsem ucítila letmý polibek.

„Jsi dobrá a měl bych ti poblahopřát,“ pousmál se na mě blahosklonně. Pohledem zavadil o recepční stůl na protější straně vedle vchodu do sálu, kde se blýskal nově nabytý pohár, který jsem nestačila zařadit na polici.

„To je nový úlovek?“

Tón jeho hlasu byl odlehčený.

Přikývla jsem. Bylo to poslední taneční ocenění z mezinárodního tanečního festivalu v Berlíně, které se mi navždy vrylo do paměti. Po pár dnech po jeho získání jsem se vrátila do Prahy a poprvé zakusila nezaměnitelný stav selhání vlastního těla a absolutní nedostatek psychických sil.

„To bylo před...“ najednou se zarazil. Viděla jsem na jeho výrazu, že nevěděl, jak popsat moji nedávnou situaci.

Přikývla jsem. Ano, bylo to poslední ocenění ze zahraničního festivalu, které jsme si spolu s mými tanečnicemi ze studia přivezly. Den po návratu jsem skončila v nemocnici s diagnózou – mé tělo se nedokázalo vypořádat s totálním vyčerpáním, nízkým tlakem a nedostatečnou funkcí štítné žlázy.

„Stejně jsi dobrá...nikdy bych nevěřil...“ na chvíli se zastavil a porozhlédl se.

„...že dokážu postavit taneční studio a udržet si ho?“ Nelíbil se mi můj vlastní hlas, nesoucí náznaky ironie, která špatně zakrývala původní úmysl.

„...že jsem čtyři roky ve vztahu, který nikam nevede?“ chtělo se mi dodatečně zakřičet.

Zvítězila únava. Spolkla jsem jedovatou slinu.

„Neznám nikoho, kdo by své práci věnoval tolik co ty, a ještě k tomu dovedl skupinu amatérských tanečnic k tolika vítězstvím v zahraničí,“ ignoroval mě a tvrdošijně pokračoval v nezávazném tématu.

Nový příliv vzteku. Prudce jsem se postavila na nohy a zavrvala. Můj náhlý výbuch překvapil mě samotnou. Michal ke mně přiskočil s ustaraným výrazem.

+

„Povolili ti doktoři vycházet ven?“

Bylo jasné, že nic nepochopil. Nikdy nic nechápal. Ani nemusel. Od samého počátku našeho vztahu jsem přijala roli chápajícího druhu. Toho partnera bez závazků, který se mohl a musel přizpůsobovat. Dobrovolně jsem vstoupila do kolotoče vztahu, ve kterém byla pravidla stanovena a všechna místa obsazena ještě před mým nástupem. Už mě nebavilo na Michala čekat, věřit jeho slibům, které oddalovaly společnou budoucnost. Síla tohoto uvědomění mi vyrazila dech. Jak jsem tohle mohla dopustit? Opět se mi zatočila hlava. Po letech omamné jízdy zběsilou rychlostí někdo prudce zatáhl za brzdu. Nebyla jiná možnost, než vyskočit ven na tvrdou zem. Byl nejvyšší čas.

„Starala se o tebe Zuzka?“ Michalův hlas opět přitáhl moji pozornost.

Vybavila se mi její poslední návštěva v mém bytě na západním okraji hlavního města před několika dny. Následoval příchod další kamarádky z našeho trojlístku, Heleny. Obě přítelkyně prohlásily, že je nejvyšší čas opět zahájit naše pravidelné sedánky. Zuzana, naše paní doktorka, jak ji láskyplně oslovovala moje maminka, mě ale neopomněla vyšetřit. Uplynuly dva týdny ode dne, kdy mě propustila z krčské nemocnice.

„Slibuješ, že si dáš přes léto volno a nebudeš tančit?“ Zuzanin pohled byl hraně přísný. Odtušila jsem ale, že každé vyslovené slovo myslela vážně.

„Slibuju.“

Zjevně předpokládala z mé strany zápornou reakci. Rychle se vzchopila.

„A budeš pravidelně jíst? Už žádné osmihodinové tréninky přes celý víkend bez jediného normálního jídla?“

Seděla jsem na krémové sedačce ve svém obýváku, který byl spojený s miniaturní kuchyní. V zrcadle na protější zdi jsem zachytila svůj obraz. I na tu třímetrovou dálku byly stále patrné tmavé

kruhy pod očima. Koutky menších úst nenaznačovaly touhu po návratu do proudu každodenního života. Tmavé dlouhé vlasy stažené do culíku odhalovaly zbytečně vystouplé klíční kosti. V pestrém světle koráلكové svítlny, kterou jsem si přivezla z dovolené v Tunisu, působila moje pleť našedle. Nemohla jsem se na sebe koukat.

Helena se na gauči vedle mě zavrtěla.

„Kéž by mě někdo musel nutit do jídla...“

Zuzka po ni loupala okem.

„Tak co? Budeš jíst?“

Otázka paní doktorky patřila mně.

„Tobě snad ještě nikdo nevysvětlil desatero kamarádství? Pravidlo č. 3 říká: Nikdy nebudeš mít propadlejší břicho než tvoje kamarádky. Jestli se ti do pár týdnů nesrovná břicho, budu s tebou muset přerušit kontakty...“

Helena osobitě podpořila nezodpovězený požadavek mé osobní paní doktorky.

Donutila mě k smíchu. Obě byly horší než moje maminka, která se z mého bytu nehnula od doby, kdy se stala svědkem selhání mého organismu. Stála u dveří do obývacího pokoje s medikamentem, kterému věřila nejvíc. S tácem plným jídla.

Zuzka spokojeně zakývala hlavou.

„Nebudu ti říkat, že bys měla být nějaký čas v klidu, bez stresu. Sama teď musíš vědět, že se potřebuješ odstříhnout od jakýchkoliv náročných situací. Nic neřeš. Dopřej si čas...“

„OK, paní doktorko,“ také jsem se pokusila o odlehčený tón. „Jak se to dělá? To, co mi tady všechno říkáš.“

„Stačí, když na pár týdnů přestaneš pracovat a nehneš se daleko od domova. Dober tyhle prášky a pak uvidíme,“ opětovala hravě můj dotaz. „Postavíme tě na nohy. Třeba pak zjistíš, že nemá cenu se takhle štvát a...“, naklonila se k mému pravému uchu a snížila hlas:

„...a zkus se zbavit toho mizery.“

Tomu mizerovi jsem se teď koukala do očí. Jeho pravá ruka mě stále přidržovala. Jak snadné bylo zavrátat moji hlavu pod jeho paži a nechat zapomenout celý vnější svět. Nejspíš o mě měl doopravdy starost. Teď i tehdy, když jsem strávila v nemocnici celý týden, ačkoliv ani jednou nepřišel. Nenapadlo ho to, nemohl, nebo jednoduše nechtěl. Kdo ví. Stejně na tom nesejde. Vymanila jsem se z jeho objetí a otočila se k oknu s výhledem na zeleň ve středu pražských Vinohrad. Ticho mezi námi nabývalo na intenzitě. Cítil to. Věděla jsem to. Bylo to na spadnutí.

„Co budeš dělat?“

Na hraně jeho hlasu se ozývala ublíženost.

„Nic.“

„A studio?“

Co je ti do toho? Do mého studia? Do mého života? chtělo se mi zakřičet. Zarazila mě obava, že se pohádáme. Málem jsem se nad tou absurdní obavou zasmála. Proč bychom se nemohli pohádat? Pravdou bylo, že jsem na to neměla náladu. Nejspíš ani sílu. Teď na to nebyla vhodná chvíle. Bylo by to zbytečné a pošetilé.

„Mám lidi, kteří se postarají o mé hodiny. I o chod studia.“

Byla jsem spokojena s vyrovnaností mého hlasu. Michal tušil, že v této době krize nebylo jednoduché si udržet klienty a přimět je k investici do svých volnočasových aktivit. Můj několikátýdenní výpadek byl další ranou. Nechtěla jsem mu přiznat, že mě situace se studiem trápí. Moje taneční aktivity byly v našem vztahu jediným projevem mé nezávislosti.

„Nepotřebuješ... pomoc?“

Pootočila jsem hlavu jeho směrem.

Jak málo stačilo, abych mu přikývla na dávno vyřčený návrh. Mohla jsem se vzdát svého podnikání a oddat se zdánlivě bezstarostnému životu. Trávil by se mnou chvíle, které by vyhovovaly jeho pracovnímu a soukromému itineráři. Ukradené chvíle, které nenáležely jeho dalším závazkům. Zabezpečil by mě. Oplátkou by byla moje oddanost. Bez dotazů, bez nároků. Jeho dotaz byl nepřímou

připomínkou onoho návrhu, na který jsem nepřistoupila ani v době největšího okouzlení jeho sebevědomým šarmem a samozřejmou fyzickou přitažlivostí. Nemohla jsem na něj přistoupit ani teď, když se mi hlavou honily pochybnosti nad existencí našeho vztahu.

Opět to ticho. Tak cizí mezi dvěma lidmi, kteří si ještě nedávno byli blízcí. Dával mi možnost, abych ho přizvala zpět do svého života? Snažil se odčinit svoji nepřítomnost po dobu mé nemoci? Je to jeho omluva za jeho omezené možnosti se zúčastnit mého života? Pousmála jsem se nad svou naivitou. Je to jeho snaha vykoupit se z několikaletého polovičatého vztahu, ve kterém jsem od samého začátku neměla jedinou šanci.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Sama to nezvládneš.“

„Byla jsem vždy sama.“

S tebou jsem byla vždy sama, v duchu jsem spolkla chuť upřesnit svoji odpověď. V očích se mu ale odrazilo pochopení mé nevyřčené výtky. Překročila jsem hranici přípustných nároků v našem vztahu.

Uhnul pohledem.

„Asi bych měl jít...“

Neodpověděla jsem. Vrátila jsem pohled na zelené koruny stromů, které se koupaly v odpoledním slunci. Po několika chvílích jsem za zády zaslechla lehké zaklapnutí vstupních dveří. Odešel.

Opřela jsem čelo o chladivé okno.

„Prosím, nevracej se...“

Nejspíš mě už neslyšel.

KAMARÁDČINA MOUDROST

Hlubokým dechem jsem se pokusila zaplnit šklebící se prázdnotu, která náhle vznikla ve středu mého těla. Čekala jsem na další reakci. Jakoukoliv reakci. Ale žádná nepřicházela. Nic jsem necítila.